№ 190. Poniedziałek 18. Sierpnia 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Kraków, 11. sierpnia. W krakowskim okręgu administracyjnym w Galicyi i w wielkiem księztwie krakowskiem sprawdziły c. k. indemnizacyjne komisye powiatowe do końca lipca 1856 8499 zameldowań z 265.328 pozycyami.

Całkiem załatwiono 3747 zameldowań co do należytości przypadających do wynagrodzenia z funduszu krajowego w 3613 gminach i przysiołkach z 165.493 obowiązanymi i z kapitałem indemnizacyjnym 24.889.726 złr. a przytem wydano 3543 wyroków.

Obliczono też wynagrodzenie za niesłusznie uiszczone należytości poddańcze w sumie 16.009 złr. tytułem zaś zaległości przysądzono za czas do 15. maja 1848 27.319 złr.

Dalej załatwiły zupełnie wspomnione komisye w tym samym przeciągu czasu 3182 zameldowań względem wynagrodzenia i spłacenia tych należytości ze strony obowiązanych, które na ich korzyść zniesione zostały, a to w 2402 gminach i przysiołkach, i uwolniono od ciężarów poddańczych w tych gminach 44.502 obowiązanych z kapitałem indemnizacyjnym w sumie 2,330.958 złr.

W zaległościach dziesięciny obliczono 268.730, przyczem wydano 44.502 wyroków indywidualnych i dla gmin szczególnych, i sporządzono 13.163 specyalnych wykazów zaległości i 1681 wykazów głównych.

Z kapitału przysądzonego uprawnionym do otrzymania indemnizacyi przez c. k. powiatowe komisye indemnizacyjne w pierwszej instancyi w sumie 27,220.684 przypada za miesiąc lipiec 1856 666.122 złr.

Ze strony c. k. ministeryalnej komisyi indemnizacyjnej przysądzono do wynagrodzenia stanowczo w drugiej instancyi w czasie do końca lipca 1856.

a) w zaliczkach na kapitał z zastrzeżeniem sądowego przyznania 3,828.000 złr.

b) tytułem zaliczki na renty w obligacyach na dług państwa 3,680.830 złr. i

c) na rachunek kapitału indemnizacyjnego i wykupna 25,914.642 złr., a nakoniec

d) w zaległościach do 15. maja 1848 24.679 złr., i w zaległościach dziesięciny 208.337 złr.

Z przysądzonego kapitału wypada na miesiąc lipiec 1856 607.486 złr. 22 4/8 kr.

Liczba obowiązujących w tej mierze wyroków wynosi 3.327, a mianowicie względem należytości poddańczych w 3.431 gminach i przysiołkach z 153.995 obowiązanymi, jako też 36.850 wyroków co do słusznego wynagrodzenia i spłacenia powinności zniesionych w 2.073 gminach i przysiołkach z 36.850 obowiązanymi.

C. k. dyrekcya funduszów indemnizacyjnych zaasygnowała:

a) w zaliczkach na kapitał i renty dla 1255 uprawnionych 5,432.760 złr.

b) w przynależnych zaległościach rent po dokonanem obliczeniu dla 920 uprawnionych 1,415.285 złr., i nakoniec

c) tytułem reszty kwoty kapitałowej dla 366 uprawnionych 3,991.231 złr., a przeto razem 10,839.276 złr. w czasie do końca lipca 1856, z którejto sumy wypłaciły c. k. kasy funduszów indemnizacyjnych stronom przynależnym 10,276.100 złr. w 13.362 obligacyach na dług państwa i 77.047 złr. w gotówce.

(Celebra w dniu urodzin J. c. k. apost. M. — Ceremonia. — Rewia. — Pieniądze papierowe wychodzą z obiegu. — Podróż Ich Mości Cesarstwa do Styryi zapowiedziane.)

Wiedeń, 14. sierpnia. W poniedziałek, to jest 18go b. m. jako w dzień urodzin J. c. k. apost. Mości odbędzie się na Glacis przed bramą Franciszka wielka parada wojskowa i oraz nabożeństwo solenne. Sumę celebrować będzie ksiądz biskup Leonhard. Podczas mszy świętej dane będą salwy działowe.

— W obozie pod Bisamberg odbyła się wczoraj w obecności J. M. Cesarza i wszystkich znajdujących się arcyksiążąt wielka rewia wojskowa. J. M. Cesarz udał się do obozu o godzinie 5. zrana, zkąd po południu powrócił. — Brygada Lang, składająca się z 3 batalionów pułku pieszego Don Miguel nr. 39 i jednej bateryi konnej rozłoży się w obozie, a natomiast wychodzi z obozu do Wiédnia pułk piechoty wielkiego księcia heskiego.

— Z dniem 31go sierpnia wychodzą z obiegu te z roku 1848 pieniądze papierowe, których wymianę bank narodowy przyjął na siebie, a po tym dniu przyjmowane będą w kasach publicznych tylko do końca października na mocy osobnego ze strony c. k. ministeryum finansów przyzwolenia, i wymieniane będą w kasach bankowych: 1) Asygnacye na dochody krajowe królestwa węgierskiego po 1, 5, 10, 100 i 1000 złr.; 2) nieoprocentowane asygnacye skarbowe po 5, 50, 100, 500 i 1000 złr.; 3) 5% asygnacye kasy centralnej po 30, 60, 90, 300, 600 i 900 złr.; 4) węgierskie drobne banknoty po 6 kr. i 5) asygnacye c. k. kasy skarbowej (Viglietti del Tresoro) wydane w lombardzko-weneckiem królestwie.

— *Gratzer Ztg.* donosi z 11go b. m.: „Gorące od dawnego już czasu życzenia mieszkańców koronnego kraju naszego blizkie są już ziszczenia. Donosimy dziś wiadomość pomyślną, która w całej Styryi obudzi radość prawdziwą.

Jego c. k. apost. Mość, Cesarz i Pan nasz najmiłościwszy zjechać ma wraz z Najjaśniejszą Cesarzową, których potąd nie mieliśmy jeszcze szczęścia powitać w naszem mieście — pierwszych dni września na Bruck do Judenburga, gdzie po odbytym noclegu uda się nazajutrz na Unzmark i Neumarkt do Karyntyi. Najjaśniejsi Państwo zwiedzą następnie okolice górnej Karyntyi, a w podróży swej tam i z powrotem zabawią w Klagenfurcie. Po sześcio- lub siedmio-dniowej podróży zjadą Najjaśniejsi Cesarstwo na Völkermarkt i Mahrenberg do Marburga, a ztamtąd udadzą się do Gradcu, gdzie przez jeden lub dwa dni zabawią.

Temi odwiedzinami dostojnemi dany będzie naszemu krajowi koronnemu najpiękniejszy dowód łaski najwyższej, i wyglądamy z niecierpliwością tego dnia szczęśliwego, w którym mieszkańce Styryi wierni domowi cesarskiemu obchodzić będą uroczyście przyjazd Najjaśniejszego państwa."

Ameryka.

(Wiadomości z południowej Ameryki.)

Montevideo, 5. lipca. Podług wiadomości z Buenos-Ayres z 26. b. m. zagrażają Indyanie zawsze południowej granicy prowincyi. W stosunkach z innemi prowincyami federacyi argentyńskiej niezaszła jeszcze żadna stanowcza zmiana; wszystko pozostaje w dawnym stanie. Traktat między Paraguayem i Brazylią będzie zapewnie w krótce ratyfikowany.

Portugalia.

(Kredyt publiczny.)

Angielscy wierzyciele Portugalii pod przewodnictwem pana Ryszarda Thornton, największego jak mówią teraz kapitalisty w City, weszli teraz w układy z rządem portugalskim względem przyszłego spłacenia swych pretensyi i p. R. Thornton zaliczy Portugalii na nowo milion funt. szterlingów. Źródłem tego szczególnego zaufania ma być głownie osobistość młodego Króla Dom Pedro V. Pieniądze te mają być użyte na budowlę kolei żelaznych w Portugalii.

Hiszpania.

(Sprawy hiszpańskie. — Ruchy powstańcze. — Dziennik Esparterista. — Wyżsi urzędnicy. — Ułaskawienia. — Cholera. — Ruchy powstańców ustają. — Depesza z 9go sierpnia.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 6go sierpnia: „Przed kilkoma dniami wyruszyła ztąd banda uzbrojonych ludzi do kopalni w Hien de la Enciana, gdzie spodziewając się zastać mało wojska chciała wywołać powstanie i opanować znajdujące się tam znaczne sumy pieniężne; wyprawa ta jednak nieudała się, gdyż przyaresztowano wszystkich i oddano pod sąd. — Wszystkie korpusy kawaleryi, wezwane tu w czasie zaburzeń, powróciły już na dawne swe stanowiska. — Z Saragosy donoszą, że zbiegli mieszkańce powrócili i teatr rozpoczął znowu swoje przedstawienia. Tamtejszy dziennik *El Esparterista* zmienił tytuł na *El Avisador* oświadczając przytem czytelnikom swoim, że nieuznaje już Espartera reprezentantem partyi progresistów dla postępowania jego w ostatnich czasach."

— Ajenturze Havas donoszą z **Madrytu** z 7. sierpnia: „Gazeta urzędowa ogłasza kilka mianowań wyższych urzędników w mi-

nisteryum spraw wewnętrznych. Są to po największej części mężowie partyi umiarkowanej, którzy zajmują napowrót dawne swe posady. — Dotychczas sprzedano podług wykazu urzędowego 37.910 dóbr narodowych wartości szacunkowej 224 milionów realów za 584 milionów, a 71.428 dziesięcin odkupiono za 146 milionów realów. — Codziennie wydarzają się wypadki cholery, ale nigdzie jeszcze nie doszła liczba ich 20 na dobę. W Valdemorillo, w pobliżu Eskuriału, wybuchła także zaraza. — Brygadyer Smith, pułkownik jednego z zbuntowanych pułków w Saragosie, przybył tutaj. Mówią, że z pensyą ma być wygnany na wyspy kanaryjskie. W ogóle mają być pensyonowani wszyscy oficerowie wyżsi, którze w Saragosie przyłączyli się do powstania. — W Walencyi puszczono 3. b. m. na wolność wszystkich więźniów politycznych z wyjątkiem margrabiego Orense; ten miał 4. b. m. odpłynąć do Castro Udiales, dokąd żądał paszportu."

Z **Madrytu** piszą 6. sierpnia: Gazeta urzędowa ogłasza następujące doniesienie: Szczątki powstańców Barcelony, Gracyi. Reus i innych prowincyi, 400 do 500 ludzi, wyparte zostały do Aragonii. Z Saragosy wyruszyła kolumna składająca się z batalionu strzelców i 200 koni do Mequinencyi obsadzonej ze strony powstańców. Jeneralny kapitan Aragonii donosi pod dniem 5. sierpnia, że 280 ludzi zgłosiło się dobrowolnie z poddaniem. Reszta tuła się w górach Pennalonu i Fragi; wszyscy są zniechęceni i gotowi do poddania. Gwardya narodowa w Beji została rozbrojona. Saragosa spokojna, i poczyniono wszelkie przygotowanie, by przytłumić stanowczo wszelki zamach rewolucyjny.

— Depesza z **Madrytu** z 9. sierpnia donosi: „Gazeta urzędowa ogłasza rozporządzenie rządowe względem wolnego handlu zbożem, mąką, owocami i towarami w kraju. Na przestępców tego rozporządzenia ustanowiono surowe kary. — Jenerał Serrano ma odłożyć na poźniej swoją podróż do Paryża. — Zupełny spokój."

Francya.

(Biúra dobroczynności w Algierze. — Rocznik wojskowy. — Nagrody przy konkursie w Sorbonie. — Drut elektryczny podmorski w Cagliari. — Wiadomości bieżące. — Przybycie Cesarza do Paryża. — Wsparcie familiom poległych żołnierzy. — Wychodźce hiszpańscy. — Wiadomości bieżące. — Wiadomości z Krymu. — W Hiszpanii komunikacya przywrócona.)

Paryż, 11. sierpnia. Na wniosek ministra wojny potwierdził Cesarz urządzenia utworzonych w Algierze, Blidzie, Medey, Oranie, Mostagenemie, Tlemcenie, Maskarze, Konstantynie i Philippeville biór dobroczynności. — Wydany niedawno rocznik wojskowy na rok 1856 różni się wielce od przeszłorocznego, gdyż podaje miejsca załogowe wszystkich oddziałów wojska i wyszczególnia dokładnie stan gwardyi cesarskiej. Na czele książki i zaraz po imieniu Cesarza znajduje się imię następcy tronu tytułem „enfant de troupe" pierwszego pułku grenadyerów gwardyi i kawalera wielkiego krzyża legii honorowej; potem następuje lista dziesięciu marszałków Francyi. — Książę Jerome, Reille, Vaillant, Magnan, Castellane, Baraguay-d'Hilliers, Randon, Pelissier, Canrobert i Bosquet, a następnie lista 92 jenerałów dywizyi i brygady.

Tutejszy sąd policyi poprawczej skazał wczoraj i przedwczoraj jedynaście osób za fałszowanie wina i mleka na więzienie od 3 do 6 miesięcy i na kary pieniężne po 50 franków. — Angielski konzul w Cagliari donosi depeszą telegraficzną z 9. sierpnia, że drut telegrafu podwodnego przerwał się przypadkiem. Starają się go odszukać i napowrót założyć.

Dziś rozdawał minister wojny, p. Vaillant nagrody przy sposobności powszechnego konkursu w Sorbonnie. Minister wojny, któremu towarzyszył marszałek Pelissier, miał potem stosowną przemowę do uwieńczonych uczniów, w której wspomniał pochlebnie o zwycięzcy z pod Sebastopola, zwracając uwagę na to, że tylko własną zasługą wzniósł się do najwyższej godności wojskowej. Marszałek Pelissier uścisnął swego kolegę, a młodzież klaskała z radości. — Rząd francuski jest przekonany, że gabinet petersburgski na proste przedstawienie hrabiego Morny zrzeknie się swoich pretensyi do wyspy wężowej, i dlatego też niebierze udziału w grożnem wystąpieniu Anglii. — Hrabia Walewski i minister spraw wewnętrznych naradzali się dziś przed południem kilka godzin z Cesarzem.

— *Monitor* donosi: „Cesarz przybył dnia 9. wieczór o godzinie $6^1/_2$ do Paryża. U dworca kolei żelaznej przyjmowali Go ministrowie, obadwaj prefekci i zawiadowcy kolei wschodniej. Jego Ces. Mość wsiadł do otwartego powozu, gdzie zajęli miejsce także jenerał Espinase, adjutant, książę de la Tour d'Auvergne, oficer ordonansowy i margrabia de Lagrange koniuszy, i udał się do pałacu Tuileryów, gdzie oczekiwała Go Cesarzowa. Ich Mość Cesarstwo odjechali potem razem do St. Cloud. Ludność zebrana tłumnie przy dworcu kolei żelaznej i na bulwerach wznosiła okrzyki najwyższej radości podczas przejazdu Cesarza. Cesarz powrócił w najlepszem zdrowiu. Jenerał Fleury, pierwszy koniuszy, i jenerał Beville, adjutant Cesarza, powrócili z Jego Mością Cesarzem z Plombières.

Komisya ustanowiona do rozdawania darów familiom poległych żołnierzy i majtków armii oryentalnej załatwiła już 8380 podań i kazała wypłacić uprawnionym 789.081 franków. Na resztę podań w liczbie 6870, wypadnie do 640.000 franków; a że zebrane środki pieniężne zezwalają jeszcze na dalsze wsparcia, przeto wyznaczyła komisya tym familiom, które spoźniły się może z prośbami swemi, nowy termin podania aż do 1. października. — Tutejsza rada gminna wyznaczyła znaczne fundusze, które 14. b. m. na cześć imienin cesarskich mają przynależne komisye rozdawać ubogim miasta. — Arcybiskup powraca ze wsi, by na dniu 15. b. m. odprawić nabożeństwo w kościele Notre-Dame.

Cała cesarska gwardya otrzyma broń perkusyjną. Temi dniami ułożono także program nowych konnych pułków gwardyi. Między innemi będą utworzone nowe pułki ułanów z białym i niebieskim uniformem. — Książę Mingrelii Dadian przybył do Paryża.

Podług listów z **Bayonne** z 8. b. m. przybywają tam codzień znakomitości polityczne, które odgrywały rolę w ostatnich wypadkach hiszpańskich. Między innymi przybyli w ostatnich dniach Zabala, Ulloa i deputowani Gener, Garrido. Jose Olozaga i Gomez, jako też kilku dziennikarzy. Zabala i Ulloa chcieli już 4. odjechać do Londynu, ale bawią dotąd jeszcze w Bayonne. Salusiano Olozaga, były ambasador hiszpański w Paryżu, który również znajduje się w Bayonne, odwiedzał 7go wszystkich swoich krajowców. Jenerał Falcon, szef powstania w Saragosie, przybył 7. sierpnia do Bayonne i wysiadł u tamtejszego konzula hiszpańskiego.

— „*Moniteur de l'Armée*" zawiera list z Krymu, w którym między innemi donoszą, że dla nadzwyczajnych upałów skoncentrowali Rosyanie swoje wojska w obozie na wzgórzach Inkermanu. Naczelne dowództwo w Bałakławie i w całym obwodzie, otrzymał major Stamati, i jest szefem straży nadbrzeżnej i był podczas wojny jeńcem Francuzów. Kupcy angielscy opuścili Krym zawczasu, i dla tego nie ponieśli tych ogromnych strat, które zrujnowały ich francuskich kolegów. Większa część kupców francuskich jest jeszcze w Kamieszy z towarami niemającemi teraz żadnej wartości i bez sposobu opędzenia kosztów podróży.

Messager de Bayonne donosi urzędownie, że komunikacya w głębi Hiszpanii jest zupełnie przywrócona, a telegraf stoi otworem dla korespondencyi prywatnej podobnie jak przedtem.

Szwajcarya.

(Związki dyplomatyczne z Belgią. — Legia szwajcarsko-francuska.)

Berna, 7. sierpnia. Belgia należała dotąd do rzędu tych państw, które utrzymują tylko konzulów handlowych w głównych miastach Szwajcaryi niemając żadnego reprezentanta dyplomatycznego przy centralnej władzy; tylko w czasie rekonstytucyi związku zachodzi wyjątek w tej mierze. Dzisiaj zaś przyjęła rada federacyjna w osobie pana Roger-Grimberghe, dyplomatycznego zastępcę Belgii, której rząd pragnął wejść w bliższe stosunki z władzami federacyi szwajcarskiej i dlatego zawierzytelnił osobnego pełnomocnika przy radzie federacyjnej.

— Szwajcarski pułk Meyer w służbie francuskiej stanął w Philippeville w Algieryi i będzie tymczasem w kolonii Setif umieszczony. Zdaje się, że będzie użyty do wyprawy w Kabylii dla pokonania szczepów arabskich.

Włochy.

(Kara na przekroczenia dziennikarskie. — Niedobór zmniejszył się.)

W **Genuy** skazano wydawcę dziennika *il Movimento* i redaktora tego dziennika „in contumaciam" na jednomiesięczne więzienie i karę pieniężną 200 lirów za artykuł przeciw religii panującej.

Z **Rzymu** 1. sierpnia piszą dziennikowi *Indep. belge*: „Niedobór, który w przeszłym roku dochodził miliona szkudów, będzie w tym roku wynosić tylko 678.000 szkudów. Zmniejszenie to, jak powiada minister finansów, pochodzi ze zniżenia ceł przywozowych, które zrodziło większą konsumcyę i obfitszy przywóz, jako też z podatków od soli i tytoniu, które od czasu jak przestał rząd wypuszczać je w dzierżawę, większy dochód przynoszą."

Niemce.

(Świta księcia Fryderyka Wilhelma do Moskwy. — Obchód pełnoletności hr. Paryża. — Zjazd Orleanistów.)

Świtę Jego królewicz. Mości księcia Fryderyka Wilhelma w podróży do Moskwy będą składać prócz dwóch adjutantów księcia następujące osoby: jenerał piechoty i komenderujący jenerał czwartego korpusu armii książę Wilhelm Radziwiłł wraz z swoim w charakterze adjutanta przydzielonym synem, seconde-lejtnantem w pułku gwardyi artyleryi księciem Antonim Radziwiłłem; jenerał-lejtnant i komenderujący jenerał siódmego korpusu armii baron Roth-Schreckenstein wraz z swoim adjutantem, seconde-lejtnantem à la suite pierwszego pułku gwardyi pieszej, dziedzicznym księciem Leopoldem Hohenzollern-Sigmaringen, wyższy sztabowy lekarz ósmego pułku przybocznego dr. Wegner itd. Oprócz tego za najwyższem pozwoleniem przyłączą się do świty księcia: rzeczywisty tajny radzca hr. Redern, równie jak seconde-lejtnant à la suite pułku *garde du corps* książę Pless.

Z **Turyngii** 7. sierpnia. Księżna Orleanu powróciła wczoraj zrana z hrabią Paryża i księciem Chartres z wód w Soden do Eisenach, teraźniejszej rezydencyi swojej; hrabiemu i księciu posłużył bardzo pobyt w Soden; księżna zaś zdaje się być jeszcze cierpiąca. Potwierdza się zresztą, że cała familia obchodzić będzie dzień 24. sierpnia, to jest ośmnastą rocznicę urodzin hrabi Paryża uroczystość pełnoletności jego nie w Eisenach, lecz wspólnie z innymi członkami młodszej linii Bourbonów w Claremont.

Z **Hamburga** donoszą dziennikom belgijskim z 11. sierpnia: „Pan Thiers jest tutaj. Po nim przybyła księżna Orleańska z swymi synami, hrabia Paryża i księciem Chartres; w ich świcie znajduje się kilka osób przybyłych umyślnie z Francyi. Księżna Orleańska zabawi kilka dni w Hamburgu."

Dania.

(Upomnienie ministrowi Scheele.)

Korespondencya dziennika „*D. R. Z.*" podaje, że Jego Mość Król Danii przesłał ministrowi Scheele za dekret wydany do burmistrza Poel w Itzehoe pisemną naganę, w której wyraża, że minister niepowinien żądać takich samych honorów, jakie tylko monarsze przynależą; na przyszłość ma tego zaniechać, gdyż jest poddanym i odbywa podróż nie w imieniu swojem, lecz w imieniu Króla, azatem nie ma prawa domagać się dla swej osoby honorów.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 12. sierpnia. *Gazeta warszawska* ogłasza następujący wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu królestwa Polskiego: Z Bożej łaski My, Alexander Drugi Cesarz i Samowładzca Wszech Rosyi, Król Polski itd. itd. Zapatrzywszy się na artykuły 32, 33 i 37 Statutu organicznego Naszemu królestwu Polskiemu nadanego i stosownie do ukazu w dniu dzisiejszym do Senatu rządzącego wydanego: mianujemy niniejszem, radcę tajnego Józefa Tymowskiego, prezesa heroldyi, członka rady administracyjnej, senatora, ministrem sekretarzem stanu naszego królestwa Polskiego.

Dan w Hapsalu dnia 16. (28.) lipca 1856.

(podpisano) *Alexander.*

Rosya.

(Ulgi w wydawaniu paszportów. — Ułatwienia w przywozie towarów. — Księżna Mingrelii w przejeździe do Moskwy. — Poświęcenie miejsca na odbudowanie Sebastopola. — Hydrograficzny pomiar morza kaspijskiego. — Rezerwa floty.)

Petersburg, 5. sierpnia. Ukazem z 25. z. m. postanowiono, ażeby na przyszłość paszporta za granicę osobom wszystkich stanów, a nawet i szlachcie, wydawali szefowie gubernii, to jest gubernatorowie. Szlachta musiała dotąd pobierać paszporta wprost z kancelaryi Cesarza. Rozporządzenie to przeto uważa szlachta krajowa za rodzaj ulgi, lubo taksa paszportowa niezostała wcale zniżona. — Wielki książę Mikołaj powrócił z Moskwy. — Ustąpienie Murawiewa i mianowanie w miejsce jego księcia Baryatyńskiego naczelnym komendantem i namiestnikiem Kaukazu potwierdza dziś *Inwalid ruski.* — Przywóz towarów na komorach lądowych został ułatwiony zniżeniem taks składowych.

Odesa, 21. lipca (2. sierpnia). Przed kilkoma dniami przybyła tu paropływem „Dargö" panująca księżna Mingrelii, Katarzyna Dadian, z małoletnim synem swoim, podpułkownikiem Mikołajem Dadian i z swoją siostrą, wdową po nieszczęśliwym poecie Gribojedowem, który będąc ambasadorem rosyjskim przy dworze perskim 1826 padł ofiarą zaciekłości pospólstwa teherańskiego. Jak słychać udaje się księżna do Moskwy. Ze strony rządu rosyjskiego dodano jej do towarzystwa urzędnika rosyjskiego. Szczególną uwagę zwraca na siebie młody następca tronu z swoim bratem. Starszy ma siedm, młodszy pięć lat. Obadwa noszą uniform kozaków gwardyi z epoletami, a następca tronu oprócz tego oznaki godności książęcej, pas tkany złotem i ozdobiony koroną z brylantów.

Sebastopol, 23. lipca. Przedwczoraj przybył tu Jego Eminencya arcybiskup Chersonu i Tauryi, Inocenty, by za najwyższym rozkazem poświęcić mającą się odbudować południową stronę. Ponieważ wszystkie kościoły są zburzone, odprawiono nabożeństwo w jedynej pozostałej kaplicy marynarki na ołtarzu zrobionym na prędce z desek. Jego Eminencya porównał nasze miasto z pobojowiskiem za Ilesekiela i dodał, że Sebastopol, chociażby nigdy niezostał odbudowany, pozostałby na wieczne czasy wielkim i nieśmiertelnym. Przy ceremonii byli obecni: Komendant zatoki sebastpolskiej, wiceadmirał Sucharyn i admirał Panfilow, który przybył z Mikołajewa, by opatrzyć zatopione okręta i kierować robotami około wydobycia użytecznych jeszcze materyałów okrętowych. Ponieważ strona południowa niema jeszcze żadnych mieszkańców, przeto zebrało się tylko kilku marynarzy, dwa bataliony piechoty i kilku ciekawych z Symferopola. Z najwyższego rozkazu ustanowiona została komisya, która ma zająć się odbudowaniem miasta kosztem państwa podług nowego, w Petersburgu ułożonego planu. Na miejscu, gdzie stało pamiętnych sześć bastyonów zewnętrznej linii fortyfikacyjnej i gdzie tysiące nieustraszonych bohaterów znalazło śmierć zaszczytną, będą założone szpitale i domy zaopatrzenia dla inwalidów z ostatnich czasów. Komunikacyę między północną i południową stroną będzie utrzymywać olbrzymi most łańcuchowy na odnodze między dawnym fortem św. Mikołaja i fortem św. Michała. W dzielnicy majtków mają na miejscu dawnych, licznych chat stanąć duże, symetrycznie budowane domy i po 3 % kosztów wynajmowane familiom majtków i żołnierzy lądowych, bez uszczerbku nagrody, jakiej udzieli im korona za ich straty majątkowe poniesione w czasie wojny.

Na życzenie Jego cesarzewicz. Mości Wielkiego księcia admirała będzie przedsięwzięta na przyszły rok wielka ekspedycya dla rozmierzenia hydrograficznie kaspijskiego morza. Rozmierzenie to jest dla tego niezmiernie trudne, gdyż morze w stosunku do swej rozległości ma tak długą linię wybrzeżną, że z 350.000 kwadratowych wiorst powierzchni, potrzeba będzie 50.000 rozmierzyć. Jasne wyobrażenie o trudności takiego przedsięwzięcia można ztąd powziąć, że na odnodze fińskiej i na morzu baltyckiem od dwudziestu lat rozmierzono dotąd tylko 18.000 wiorst kwadratowych, chociaż co roku używają do tego 40 do 50 szalup, 600 szeregowców i 50 do 60 oficerów. Przy wzmagającej się coraz bardziej komunikacyi z Persyą na morzu kaspijskiem stało się to rozmierzenie konieczną potrzebą.

Książę Gorczakow zawiadomił senat o objęciu swego urzędu za przyzwoleniem Cesarza.

Kadry oficerskie przy rezerwie floty baltyckiego morza będą się składać z jednego admirała, dziewięciu kapitanów pierwszej klasy i dwudziestu sześciu oficerów sztabowych i wyższych. Znoszą się wysokie urzęda dawnej floty na czarnem morzu; z etatu wykreślono urząd szefa oddziału audytoryatu przy flocie czarnego morza. Oficerom floty będą na przyszłość dawane z kasy rządowej zaliczki pieniężne na słowo honoru na piśmie.

Montenegro.

(Powrót misyi do Paryża i Petersburga.)

Z nad granicy czernogórskiej donoszą do gazety zagrabskiej z 31. z. m.:

Adjutanci księcia Daniela: Wukowic i Medakowic powrócili do kraju; pierwszy z Paryża, drugi z Petersburga. O skutku ich misyi potąd jeszcze nic nie wiadomo, lecz w Czernogórze tuszą o tem jak najlepiej.

Grecya.

(Poseł przy koronacyi w Moskwie. — Osuszenie gruntów.)

Z Aten donoszą, że grecki minister przy dworze w Petersburgu, p. Sutzos, otrzymał ze względów oszczędności zlecenie, by reprezentował Jego Mości Króla Grecyi przy koronacyi Cesarza Aleksandra w Moskwie. — Dwa towarzystwa francuskie podjęły się osuszyć równiny pod budowlę gościńców z warunkiem, ażeby rząd grecki w razie potrzeby zapewnił im wynagrodzenie roczne.

Turcya.

(Nowiny dworu sułtańskiego. — Familijne waśnie na dworze egipskim. — Potoczne.)

Konstantynopol, 1. sierpnia. Oczekują tu przybycia Elhami Baszy, syna zmarłego wicekróla Egiptu Abbas-Baszy. Elhami zaręczony jest z jedną z córek Sułtana. Zaślubiny jego odbędą się razem z weselem synów Mehemeta Alego i Feti Ahmeta, którzy zaślubiają również dwie córki Sułtana z początkiem nowego roku (podług kalendarza tureckiego). Mówią, że Elhami zostawał w nienajlepszej zażyłości z teraźniejszym wicekrólem Egiptu, Saidem-Baszą, ale Reszyd Basza pojednał ich podczas podróży swej do Kairu. — Gościniec z Erzerum do Ercygian będzie przydłużony aż do Kierassondu. Gościniec ten stanie się bardzo ważnym w handlu z Persyą i głębią Azyi, i wkrótce zapewne zwrócą się w tym kierunku wszelkie komunikacye, które dotąd koncentrowały się w Trebizondzie.

Azya.

(Wiadomości z Indyi wschodniej.)

Doniesienia z **Bombaju** sięgają po dzień 10. lipca. Deszcze w Indyach spadły obficie, a widoki dla rolników są pomyślne. Wyjdzie to na korzyść także i Santalów, którzy, nim przyjdzie do żniw, żywić się muszą korzónkami; potąd zachowują się spokojnie. Rząd przedsięwziął środki ostrożności, a szczególnie względem ochronienia kolei żelaznej idącej w pobliżu siedziby tych Santalów.

Król Audhy bawi potąd jeszcze w Garden Reach, a podróż do Anglii chce przedsięwziąć dopiero po otrzymaniu od rządu pozwolenia, by mu w tej podróży mógł towarzyszyć dawniejszy jego minister.

Z Madras donoszą o okrucieństwach, jakich tamtejsi poborcy podatkowi dopuszczają się na włościanach mimo rozpraw w parlamencie i komisyi śledczych.

W Nizamie zaszły znów zawichrzenia, które zapewne tak długo będą się ponawiać, pokąd tylko władzca tamtejszy będzie miał 40.000 zbrojnych na żołdzie swoim, a właściwie mieszkańców, których w razie zaległego żołdu niemiłosiernie rabują.

Doniesienia z Azyi centralnej ciągle są niepokojące. Afghanowie ucierają się między sobą jak dawniej, a angielsko-indyjskie dzienniki oświadczają, że radziby temu, gdyby barbarzyńscy ich sąsiedzi wzajemnie się co do nogi wytępili.

Afryka.

(Poselstwo birmańskie do Francyi.)

Z Alexandryi donoszą, że poselstwo birmańskie otrzymało pozwolenie udania się na dwór Cesarza Napoleona, i że 9. b. m. odpłynęło już paropływem do Francyi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 14. sierpnia. Dzisiejszy *Monitor* donosi: Jeneralny prokurator *Rouland* mianowany został ministrem sprawiedliwości. Marszałek Pelissier otrzymał tytuł „Książę Małakowski" z roczną dotacyą 100.000 franków. Przy uroczystości 15. sierpnia ogłoszone będą liczne ułaskawienia.

Drezno, 13. sierpnia. Dzisiejszy *Dresdner Journal* donosi: Baron Seebach przybył tu z Paryża i odjeżdża jako nadzwyczajny poseł na koronacyę do Moskwy. Hrabia Stackelberg przejeżdżał wczoraj tędy z Wiednia w podróży do Turynu.

Londyn, 13. sierpnia. Dzienniki tutejsze ogłaszają za rzecz pewną, że Pacheco mianowany został ambasadorem hiszpańskim przy dworze Królowy Wiktoryi.

Berlin, 14. sierpnia. Hrabia Paryża i książę Chartres z świtą odjadą w towarzystwie pana Thiers z Hamburga na Ostendę do Claremontu.

Preveza, 5. sierpnia. Rozboje nieustają. Donoszą, że w Janinie ogromny pożar zniszczył przeszło sto domów i część bazaru. Szkodę liczą na przeszło 100 milionów piastrów.

Paryż, 15. sierpnia. Cesarz przyjmował wczoraj rosyjskiego pełnomocnika barona Brunowa, który Mu doręczył order św. Jędrzeja. *Monitor* donosi, że zapowiedziana na dziś rewia nie odbędzie się dla zbyt wielkiego upału. Wykaz banku jest pomyślny.

Konstantynopol, 8. sierpnia. Książę Kalimachi odjechał dziś na swoją posadę do Wiednia. Komisarze ze strony Francyi i Prus na konferencyę w sprawie Księztw Naddunajskich już przybyli. Anglicy ustąpili już zupełnie z Turcyi; Francuzi spodziewają się ukończyć ewakuacyę po dzień 15go b. m., na ten dzień bowiem oznaczył jenerał Pariset, gubernator w Pera, swój wyjazd. Utworzono tu drugi bank angielski za koncesyą Sułtana. Uchylonego z urzędu Szeryfa Mekki przywieziono tu pod sąd.

Ateny, 9. sierpnia. Słychać, że dnia 15go b. m. wojska francuzkie opuścić mają terytoryum greckie. Pruski ambasador hr. Golz przybył do Aten.

Kurs lwowski.

Dnia 16. sierpnia.

		gotówką zł r.	gotówką kr.	towarem zł r.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	42	4	45
Dukat cesarski	" "	4	46	4	49
Półimperyal zł. rosyjski	" "	8	15	8	18
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	35	1	36
Talar pruski	" "	1	29	1	$30\frac{1}{2}$
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	10	81	40
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	53	77	21
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	40	85	30

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 14. sierpnia.

			Dnia 14. sierpnia	w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$84\frac{1}{4}$ $\frac{5}{16}$ 84	$84\frac{3}{16}$
detto pożyczki narod.	5%	"	$85\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$	$85\frac{11}{16}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	"	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	"	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	"	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{3}{4}$
detto detto	4%	"	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	"	—	—
detto detto detto	3%	"	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	"	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		"	—	—
detto detto z r. 1839		"	127	127
detto detto z r. 1854		"	$107\frac{1}{2}$	$107\frac{1}{2}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	-
detto galicyijskie i węgierskie	5%		$77\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$ 78	$77\frac{7}{8}$
detto krajów koron.	5%		—	—
Akcye bankowe			1098 1102	1100
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			595 $598\frac{3}{4}$	$597\frac{1}{2}$
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			384 $384\frac{1}{2}$	$384\frac{1}{4}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			2855 2860	$2857\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr.			—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			592 593	$592\frac{1}{2}$
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			$427\frac{1}{2}$	$427\frac{1}{2}$
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 14. sierpnia.

	Dnia 14. sierpnia	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$85\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ l.	$85\frac{1}{2}$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$102\frac{7}{8}$ 103 $103\frac{1}{4}$	103 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$101\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$ l.	$101\frac{3}{4}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$75\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	$75\frac{5}{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—$2\frac{1}{2}$ 2 $2\frac{1}{2}$ l.	10—$2\frac{1}{2}$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m
Medyolan za 300 lire austr.	$102\frac{5}{8}$	$102\frac{5}{8}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	$119\frac{7}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$ l.	$119\frac{3}{8}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	$264\frac{1}{4}$ 265	$264\frac{1}{2}$ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	—	— Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. sierpnia.

Oblig. długu państwa 5% $84\frac{1}{8}$; $4\frac{1}{2}$ —; 4% 66; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. $253\frac{1}{2}$; z r. 1839 127. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1098. Akcye kolei półn. 2885. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej $590\frac{1}{2}$. Lloyd $427\frac{1}{2}$. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $598\frac{3}{4}$ złr.

Amsterdam l. 2 m. 85. Augsburg $102\frac{7}{8}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $101\frac{3}{4}$ 2 m. Hamburg $75\frac{5}{8}$ 2 m. Liwurna $102\frac{3}{4}$ l. 2 m. Londyn 10 — $2\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan $102\frac{5}{8}$. Marsylia $119\frac{1}{4}$. Paryż $119\frac{3}{8}$. Bukareszt $263\frac{1}{2}$. Konstantynopol 462. Smyrna —. Agio duk. ces. $7\frac{1}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $77\frac{3}{4}$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $107\frac{1}{2}$. Pożyczka narodowa $85\frac{3}{4}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $385\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. sierpnia.

JE. Hr. Mier Feliks, z Truskawca. — Hr. Wodzicki Kaz., z Krakowa. — Hr. Badeni Wład., z Truskawca. — PP. Fangor Jędrzej, ze Złoczowa. — Machan Antoni, z Rodatycz. — Augustynowicz Zyg., ze Sambora. — Plattner Piotr, z Krakowa. — Cywiński Fran., z Delejowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. sierpnia.

PP. Sadowski Hier., do Czortkowa. — Abgarowicz Fran., do Stanoty. — Bandrowski Woj., do Mostów. — Ortyński Antoni, do Rawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 14. i 15. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	‴ 329.00	+ 6.8°	81.1	połud.-zach.	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	328.67	+ 17.4°	54.3	południowy	"	"
10. god. wiecz.	328.24	+ 12.4°	84.2	"	"	"
6. god. zrana	‴ 327.19	+ 11.4°	76.3	południowy	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	326.81	+ 17.7°	79.5	"	"	"
10. god. wiecz.	326.73	+ 14.4°	91.3	zachodni	"	"

Przed południem deszcz 0‴.38.

KRONIKA.

W ciągu przyszłych miesięcy, jak donosi „Bohemia," pomnoży francuskie towarzystwo kolei żelaznych znacznie środki transportowe północnej kolei państwa, gdyż w krótkim czasie ma przysposobić 24 nowych lokomotyw, do 90 nowych wagonów osobowych i ze sto wagonów ciężarnych. Tym sposobem zaradzi wszelkim niedogodnościom, jakie zdarzały się dotychczas dla braku środków transportowych. Nowe wagony osobowe mają być przyrządzone zupełnie na wzór wagonów kolei północnej i czesko-saksońskiej do wsiadania z boku. Francuskie towarzystwo kolei żelaznych ułożyło się bowiem z koleją północną i czesko-saksońskiem towarzystwem, że nowe wagony te używane będą na całej przestrzeni od Wiédnia aż do Drezdna, co pasażerom oszczędzi uciążliwego zmieniania wagonów w Bernie, Pradze i Bodenbachu.

„Gazette des Hopitaux" zwraca uwagę na nowy środek doktora Faure do ratowania osób uduszonych węglikiem i topielców, jeśli znajduje się w nich jeszcze choć iskierka życia. Środek ten zasadza się na metodycznem przypiekaniu górnej części piersi rozpalonem żelazem. Na to odkrycie naprowadziła pana Faure ta uwaga, że przy uduszeniu powstaje rodzaj otrętwienia, które wychodząc z rąk i nóg posuwa się do wyższej części tułowu. Wyższe części piersi są najtkliwsze w całej organizacyi ciała ludzkiego, a ostatnim środkiem do rozbudzenia gasnącego już życia jest rozpalone żelazo. Jeśli to niepomoże, niepodlega już żadnej wątpliwości, że życie zgasło zupełnie. Faure uratował już tym sposobem kilkoro ludzi.

Gazeta powszechna pisze: Otrzymaliśmy niedawno ciekawe szczegóły o dobroczynnych zakładach i żebractwie w Chinach. W tak gęsto zaludnionym kraju, powiedziano między innemi, bywało każdego czasu bardzo wiele ubogich. Ich liczba jednakże pomnożyła się tak dalece przez nieustanne powstania i zaburzenia w ciągu ostatnich sześciu do siedmiu lat, że rząd musiał dla bezpieczeństwa publicznego wydać nowe i surowsze rozporządzenia względem żebractwa. Każdy ubogi musi mieć od władzy pozwolenie do żebrania; otrzyma je zaś wtedy tylko, jeśli wykaże się świadectwem swej gminy, że istotnie jest ubogi i fizycznie niezdolny zarobić sobie w jakikolwiek sposób na utrzymanie życia. Także musi udowodnić, że nie ma zamożnych krewnych, którzy mogliby mu dopomódz. Patentowani żebracy dzielą się na pewne klasy: czystych i nieczystych żebraków. Czyści żebracy są to ślepi, których niezmiernie wiele jest w tem państwie, chromi, głucho-niemi i inni kalecy. Nieczyści żebracy są trędowaci. Ci są na zawsze wykluczeni ze społeczeństwa ludzkiego, i nawet krewni ich unikają. Zakłady ku wspieraniu ubogich chorych wszelkiej klasy znajdują się we wszystkich znacznych miastach. Także w Kantonie jest ich kilka, i sama nazwa wskazuje ich przeznaczenie. Oprócz tego znajduje się szpital dla włóczęgów, gdzie obcy żebracy znachodzą przytułek, i zakład do karmienia niemowląt, gdzie umieszczają podrzutków, osobliwie płci żeńskiej, których liczba co roku bardzo jest znaczna. W innych domach utrzymują ślepych, bezdzietnych starców i ubogie niewiasty. Wydatki na dom trędowatych pokrywają za pomocą osobnego podatku.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.